فرهیختگان
@farhikhtegandaily
WWW.FDN.IR

معامله قرن با دلار

دیپلماسی دلاری ترامپ و معامله قرن نمایش به‌هم ریختگی سیاست خارجی اوست

میراحمدرضا مشرف
روزنامه‌نگار

از فردا (۲۵ و ۲۶ ژوئن) اجلاسی در بحرین با محوریت فلسطین برگزار می‌شود. این اجلاس بخشی از پروژه بزرگی است که دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا آن را در قالب «معامله بزرگ قرن» طرح‌ریزی کرده است. از همان زمان که طرح معامله قرن از سوی ترامپ و دامادش کوشنر برای حل بحران فلسطین ارائه شد، برای بسیاری این سوال مطرح شد که چگونه ترامپ یک برنامه عمدتا اقتصادی را برای حل بحرانی چندوجهی و دارای ماهیتی کاملا غیراقتصادی در نظر گرفته است؟ چندی پیش «جان والکات»، تحلیلگر و کارشناس مسائل سیاست خارجی و امنیت ملی آمریکا در مقاله‌ای در نشریه تایم به بررسی و نقد اصول و مبانی حاکم بر تفکرات ترامپ در عرصه بین‌المللی پرداخته است. هرچند والکات در این نوشتار به موضوع فلسطین و سیاست خارجی ترامپ در این زمینه اشاره مستقیمی نداشته است، اما تحلیل‌ها و نقدهای موشکافانه وی به ما کمک می‌کند بدانیم مبنای دیدگاه‌های ترامپ در قبال فلسطین و همچنین راه‌حل ابداعی او و دامادش از چه نوع ذهنیتی سر منشا می‌گیرد.

فلسطین و ذهن تک‌بعدی ترامپ

هنگامی که گمرک و مقامات مرزی آمریکا اعلام کردند تنها در ماه می امسال ۱۴۴ هزار نفر از مرزهای جنوبی این کشور به‌طور غیرقانونی عبور کرده‌اند، (بالاترین رقم طی ۱۳ سال اخیر) انتظار داشتید که رئیس جمهور ایالات متحده چه عکس‌العملی در برابر این گزارش نشان دهد؟ او باز هم همه را با عکس‌العمل خودشگفت‌زده می‌کند، چراکه دوباره به همان روش سنتی‌اش متوسل می‌شود. اعمال تعرفه بر کالاهای مکزیک؛ ماهانه ۵ درصد و تا سقف ۲۵ درصد، آن هم مادامی که مکزیک اقدامی برای توقف هجوم مهاجران انجام دهد. هرچند ماجرا ساده به نظر می‌رسد اما این موضوع تقریبا فرعی، حقیقتی بزرگ را در مورد سیاست خارجی ترامپ روشن می‌کند. او برخلاف روسای جمهور گذشته آمریکا از تفکرات، ابزارها و روش‌های متنوعی در عرصه بین‌الملل استفاده نمی‌کند. ظاهرا او به گفت‌وگوهای مفصل و توام با جزئیات با دیپلمات‌ها، جلب‌نظر رهبران و سیاستمداران و از آن مهم‌تر به همکاری و همفکری با کشورهای متحد هم اعتقاد چندانی ندارد. او حتی به این ظاهرسازی هم که نشان دهد آمریکا صرفا به فکر منافع مادی و اقتصادی خودش نیست، هم توجهی ندارد. به این ترتیب ترامپ گسست بزرگی در فرآیند تصمیم‌گیری و مبانی فکری سیاست خارجی ایالات متحده به وجود آورده چراکه وی وقتی با چالشی در عرصه جهانی مواجه می‌شود، عمده‌ترین محور عکس‌العمل خود را روی منافع مالی و متوسل شدن به مشوق‌ها یا تعهدات اقتصادی قرار می‌دهد و آن را راه اصلی پیشبرد منافع آمریکا می‌بیند. بر همین اساس از موضوع تسلیحات اتمی کره‌شمالی تا مساله مهاجران آمریکای مرکزی، همه و همه برای ترامپ از یک مسیر حل می‌شود؛ «دیپلماسی دلار». اکنون می‌توان درک کرد که چرا ترامپ برای حل بحران فلسطین پیشنهاد معامله قرن را ارائه کرده است. او باز هم همان مسیر همیشگی را انتخاب کرده است: «مشوق‌های اقتصادی و وعده سرمایه‌گذاری‌های کلان پیش روی فلسطینی‌ها قرار می‌هد بدون اینکه در مورد خواسته‌های سرزمینی آنها یا در مورد چگونگی دولت فلسطینی پیشنهاد خاصی مطرح کند. در واقع این ذهن تک‌بعدی ترامپ است که به او اجازه تحلیلی فراتر از این را نمی‌دهد که همه‌چیز در پول و راه‌حل مالی خلاصه نمی‌شود.»

دوست و دشمن نمی‌شناسد

دیپلماسی دلاری و برخورداری از ذهن و نگاه تک‌بعدی در عرصه سیاست خارجی پیامد مهم دیگری هم برای ایالات متحده به دنبال داشته است. زمانی که پای دلار و منافع اقتصادی در میان باشد، آن وقت ترامپ نمی‌تواند میان دوست و دشمن یا متحد و غیرمتحد تفاوتی قائل شود. در واقع کسب منفعت اقتصادی از روابط با کشورهایی همچون کانادا یا کره جنوبی می‌تواند به همان اندازه مهم و حیاتی باشد که پیروزی در جنگ تجاری با کشوری مثل چین ارزشمند تلقی می‌شود. دقیقا بر همین اساس است که ترامپ ارزش روابط با متحدانی چون ژاپن، کره جنوبی و اعضای ناتو را هم با دلار می‌سنجد و از آنها می‌خواهد که پرداختی بیشتری در همکاری‌های مشترک داشته باشند، در غیر این صورت مجازات‌های اقتصادی در انتظارشان خواهد بود. در مورد کانادا نیز تهدید به اعمال تعرفه بر صنایع و تولیدات این کشور به این منظور انجام می‌گیرد که اتاوا به بازبینی و اصلاح پیمان نفتا براساس تمایلات و منافع آمریکا وادار شود. در چنین شرایطی به‌طور قطع نمی‌توان از کسی که چنین ذهنیتی دارد انتظار داشت که برای ماهیت اختلافات و دشمنی‌ها میان فلسطینی‌ها و صهیونیست‌ها اهمیتی قائل شود. حتی می‌توان پا را از این فراتر گذاشت و گفت که برای او فلسطینی و اسرائیلی تفاوت چندانی ندارد؛ او همراه با اسرائیل است چون لابی اقتصادی صهیونیسم بسیار قدرتمند است و منافع سرمایه‌داران آمریکایی از جمله خود او به آنها وابسته است.

سیاست‌های بدون سرانجام

نتیجه عملکرد ترامپ در کوتاه‌مدت در هم و برهم به نظر می‌رسد. با این وجود، او مدعی شده است که از زمان روی کار آمدنش توانسته با اغواها و تهدیداتی که در گوشه و کنار جهان به راه انداخته، منافع اقتصادی و پیروزی‌های زیادی برای آمریکا به دست آورد. در این مورد شاید او به موفقیت‌های کم‌ارزش و موقتی چون پذیرش پرداخت هزینه بیشتر از سوی ژاپن و کره جنوبی یا تغییرات تجاری محدود ایجادشده در روابط میان کانادا و ایالات متحده استناد می‌کند. اما نباید فراموش کرد که نتیجه بسیاری از اقدامات او همچنان مبهم باقی مانده است. در رابطه با مکزیک و بحث مهاجران ترامپ اخیرا مدعی شده که واشنگتن و مکزیکوسیتی به توافقی در این زمینه دست یافته‌اند. این در حالی است که هیچ اطلاعاتی از این معاهده منتشر نشده و جزئیات آن همچنان نامشخص باقی مانده است. مذاکرات با کره شمالی در حالی نیمه‌تمام رها شده که ترامپ در ملاقات سران در ژوئن ۲۰۱۸، چشم‌اندازی از سرمایه‌گذاری آمریکا در این کشور را پیش روی کیم جونگ اون قرار داد: «روزی صاحب اقتصادی بزرگ و سرمایه هنگفتی خواهید شد.» در جنگ تجاری با چین وضع تعرفه‌ها روی کالاهای چینی هنوز به یک توافق تجاری وسیع منجر نشده است. در مورد اصلاح نفتا هم تاکنون نتیجه مشخصی به دست نیامده است. در کنار اینها بر اساس اخبار آژانس‌های اطلاعاتی آمریکا اعمال فشار بر ایران و کره شمالی نیز نتوانسته خدشه‌ای در اقتدار دولت‌های آنها به وجود آورد. اما سرنوشت سیاست‌های آمریکا در قبال مهم‌ترین بحران خاورمیانه شاید از این هم مبهم‌تر باشد. هیچ‌یک از زوایای معامله قرن به‌روشنی معلوم نشده است. بسیاری از فلسطینی‌ها و مسلمانان- جز چند کشور خاص و کوچک- بنیاد و اساس آن را مردود دانسته‌اند. در کنار همه اینها نکته طنزآمیز دیگری هم وجود دارد؛ آمریکا تامین‌کننده اصلی مالی این طرح نخواهد بود بلکه عمده بار مالی آن بر دوش کشورهایی خواهد بود که نمی‌توان به ثبات و بقای آنها نیز چندان امیدوار بود.

نماد نابهنجاری سیاست خارجی آمریکا

شاید با توجه به برخی شاخصه‌های درونی آمریکا، رای‌دهندگان آمریکایی تصور کنند که بنیاد سیاست دلاری ترامپ خوب کار می‌کند. تردیدی نیست که ترامپ نیز رفتارهای خود را براساس همین برداشت پایه‌ریزی می‌کند. این در حالی است که در رده‌های مختلف دیپلماتیک ایالات متحده نگرانی عمیقی نسبت به آثار و پیامدهای درازمدت این سیاست‌ها و تصمیمات -حتی در دوران پس از خروج ترامپ از کاخ سفید- بر عرصه سیاست خارجی وجود دارد. بر همین اساس بیشترین نگرانی کارشناسان سیاست خارجی در هر دو حزب جمهوری‌خواه و دموکرات از این بابت است که ترامپ با بی‌ثبات نشان دادن سیاست خارجی آمریکا و توجه صرف به ارزش‌های مادی و اقتصادی، به منافع بلندمدت ایالات متحده صدمه وارد کند: «از آن می‌ترسیم که این اقدامات درنهایت منجر به این برداشت شود که آمریکا دیگر قدرتمند، مبتنی بر اصول و قابل پیش‌بینی نیست.» ویلیام برنز، رئیس بنیاد صلح کارنگی و از مقامات پیشین کاخ سفید هم نگران یکجانبه‌گرایی ترامپ و پیامدهای آن برای ایالات متحده است: «آسیب‌ها و گزندهای تاکتیک‌های یکجانبه‌گرایانه و استعمال مفرط از ابزار تعرفه‌ها سرانجام به خودمان باز می‌گردد.» اگر بخواهیم برای این نگرانی‌ها و تحلیل‌ها مصداق و نمادی پیدا کنیم، به نظر نمی‌رسد که مصداقی واضح‌تر از معامله قرن وجود داشته باشد. به‌راحتی می‌توان ادعا کرد که همه نابهنجاری‌هایی که ترامپ در عرصه سیاست خارجی به وجود آورده در معامله قرن جمع شده است. یک‌جانبه‌گرایی و نادیده گرفتن حق و نظر مردم فلسطین بارزترین ویژگی معامله قرن محسوب می‌شود و منافع اقتصادی بنیان آن را شکل می‌دهد. علاوه بر این معامله قرن برنامه‌های چند دهه‌ای آمریکا برای حل بحران خاورمیانه و همچنین ادعای نقش میانجی‌گرانه آمریکا در این بحران را نابود کرد و به عینه نشان داد که سیاست خارجی آمریکا مبتنی بر اصول و قابل پیش‌بینی نیست.

چهره گفت

ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه گفت: «دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا به صورت مستقل تصمیم‌هایش را اتخاذ می‌کند اما نمی‌تواند بسیاری از آنها را اجرا کند. این نحوه کارکرد نظام سیاسی آمریکاست.» پوتین افزود: «ما شاهد هستیم که ماهیت نظام سیاسی آمریکا به ترامپ اجازه نمی‌دهد بسیاری از کارهایی را که می‌خواهد، انجام بدهد البته خیلی از مسائل وابسته به اراده سیاسی هستند.»

محمد عبدالسلام سخنگو و رئیس هیات مذاکره‌کننده جنبش انصارالله یمن عنوان کرد: «بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در کنفرانس مطبوعاتی به‌طور کاملا آشکار از تجاوز عربستان علیه ملت یمن دفاع کرد. وی جنگ علیه ملت یمن را جزئی از نبرد خود علیه فلسطین می‌داند.» وی افزود: «نتانیاهو پاسخ یمنی به تجاوزگری آمریکا و عربستان را تهدیدی برای رژیم اشغالگر می‌داند. دفاع از مساله امت فلسطین برای ما به منزله نشان افتخاری است که به آن می‌بالیم.»

راویش کومار سخنگوی وزارت امور خارجه هند با انتقاد از دخالت‌های آمریکا در این کشور، گفت: «از نظر ما یک دولت خارجی این حق را ندارد که درباره وضعیت مربوط به حقوق شهروندان‌مان که از جانب قانون اساسی حراست شده، اظهارنظر کند.» وی افزود: «قانون اساسی هند حقوق اساسی همه شهروندان از جمله گروه‌های اقلیتش را تضمین کرده است.»

خلوصی آکار وزیر دفاع ترکیه درباره تنش با آمریکا بر سر خرید سامانه اس-۴۰۰ گفت: «ما ناتو را با خرید سامانه اس-۴۰۰ ترک نمی‌کنیم. ما قویا مخالف ربط دادن این مساله با برنامه جنگنده اف-۳۵ هستیم. ما با ۹ کشور در این پروژه مشارکت داریم.» آکار اضافه کرد: «ترکیه انتظار دارد متحدانش به‌خصوص آمریکا بر اساس یک مسئولیت مشترک رفتار و از رفتارهای جانبدارانه دوری کنند.»

تلاش برای کودتا در اتیوپی

نخست‌وزیر اتیوپی از تلاش برای کودتا و کشته شدن رئیس ستاد ارتش این کشور خبر داد. به گزارش میزان، تلویزیون اتیوپی اعلام کرد که ژنرال «سیری مکونن»، رئیس ستاد ارتش این کشور کشته شده است. این حادثه همزمان با تلاش گروهی از افراد مسلح برای کودتا علیه دولت محلی روی داده است. سیری مکونن در منزل خود در «آدیس‌آبابا» به دلیل تیراندازی کشته شده است. رویترز به نقل از سخنگوی نخست‌وزیر اتیوپی گزارش داد که کودتایی نافرجام علیه رئیس دولت محلی ولایت «امهره» در اتیوپی روی داده است. هنوز مشخص نیست که رئیس ستاد ارتش اتیوپی جان خود را از دست داده یا مجروح شده است. در همین حال دولت فدرال این کشور به‌منظور تامین امنیت در این ولایت وارد عمل شده و برخی گزارش‌ها حاکی از شنیده شدن صدای تیراندازی در امهره است.

افشای روابط بوریس جانسون با استیو بنن

سایت یک روزنامه انگلیسی فیلمی را منتشر کرده که نشان می‌دهد استراتژیست سابق رئیس جمهوری آمریکا به وزیر خارجه سابق انگلیس مشاوره می‌دهد. وزیر خارجه سابق انگلیس داشتن هرگونه ارتباطی را با این استراتژیست سابق رد کرده است. به گزارش ایسنا، به‌نقل از شبکه خبری دویچه‌وله به‌نظر می‌رسد که بوریس جانسون وزیر خارجه سابق انگلیس و کاندیدای پیشرو سمت نخست‌وزیری این کشور درباره روابطش با استیو بنن استراتژیست ارشد سابق دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا دروغ گفته باشد. روزنامه آبزرور روز شنبه فیلمی را منتشر کرد که نشان می‌دهد بنن به جانسون برای یک سخنرانی مشاوره می‌دهد که کمی پس از استعفایش از سمت وزیر خارجه انگلیس در پارلمان این کشور ارائه کرد. استیو بنن از سال گذشته میلادی سعی کرده است از جریانات راستگرایان رادیکال و افراطی برای رسیدن به قدرت در اروپا استفاده کند.

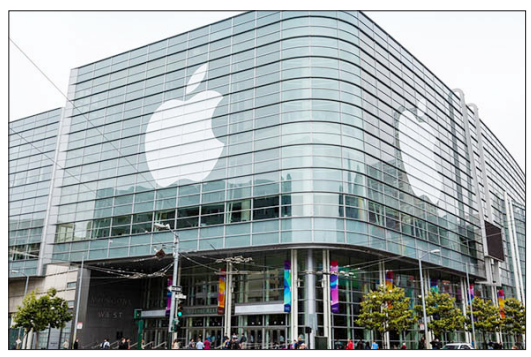

جنگ تجاری آمریکا علیه چین دامن اپل را گرفت

شرکت‌های آمریکایی بزرگ‌ترین قربانیان جنگ تجاری آمریکا علیه چین هستند. به گزارش اسپوتنیک، یکی از قربانیان اصلی در جنگ تجاری آمریکا و چین شرکت اپل است که بخش اعظم تولیدات آن در چین انجام می‌شود. تعرفه‌های وارداتی جدیدی که ترامپ روی محصولات وارداتی از چین وضع کرده است شامل حال محصولات اپل نیز می‌شود و به همین دلیل این شرکت قصد دارد تمام ۳۰ کارخانه تولیدی محصولات خود را به کشورهای جنوب‌شرقی آسیا و مکزیک منتقل کند. هزینه‌بر بودن این انتقال به همراه افزایش هزینه‌های تولید در دیگر نقاط جهان زیان زیادی را متوجه شرکت‌های آمریکایی خواهد کرد. ممنوعیتی که دونالد ترامپ در مورد همکاری شرکت‌های آمریکایی با هوآوی وضع کرد، منازعات تجاری بین پکن و واشنگتن را تشدید کرد. مایکروسافت، اینتل، ARM، کوالکام، برودکام و عرضه محصولات خود را به غول مخابراتی چین متوقف کردند.

عطوان: متحدان ترامپ عزادار شده‌اند

عبدالباری عطوان، تحلیلگر مسائل منطقه نوشت دونالد ترامپ با ناتوانی و بیم از پاسخ نظامی به تهران پس از سرنگونی پهپادش در تنگه هرمز متحدان آمریکا را به عزا نشاند. وی روز یکشنبه در روزنامه رأی الیوم نوشت که آمریکا دور اول جنگ ضد ایران و محور آن را باخت و به لحاظ روحی و روانی شکست خورده و اکنون ابرقدرتی است که متحدان منطقه‌ای‌اش؛ اسرائیل و اعراب نمی‌توانند به آن اعتماد کنند. رئیس جمهور آمریکا در واکنش به انهدام پهپاد جاسوسی «گلوبال هوک» این کشور که سرآمد صنایع جاسوسی آمریکایی است توسط موشک‌های ساخت داخل ایران پرچم سفید تسلیم بالا برد و نتوانست پاسخ انتقام‌جویانه به ایران بدهد. این تحلیلگر افزود که تبدیل شدن ترامپ به یک رئیس جمهور دروغگو، ترسو و مردد در چشم متحدان خود خسارت بزرگی برای آمریکا به‌عنوان یک ابرقدرت جهانی است.

خبر

واکنش شدیداللحن نبیه بری به «معامله قرن»

رئیس پارلمان لبنان اعلام کرد که این کشور هرگز سرمایه‌گذاری را نمی‌پذیرد که به زیان موضوع فلسطین باشد. به گزارش مهر به نقل از روسیاالیوم، پس از اینکه کاخ سفید از طرح اقتصادی ۵۰ میلیارد دلاری در چارچوب اجرای معامله قرن خبر داد، رئیس پارلمان لبنان اعلام کرد: «برای اینکه برخی سکوت رسمی لبنان را به‌مثابه پذیرش پیشنهاد مسموم تلقی نکنند ما تاکید می‌کنیم تنها سرمایه‌گذاری که در لبنان جایی نخواهد داشت سرمایه‌گذاری به‌زیان آرمان فلسطین و حقوق ملت فلسطین در بازگشت به سرزمینش و برپایی تشکیل کشور مستقل به پایتختی قدس شریف است. کسی که گمان می‌کند با اشاره ضمنی به میلیاردها دلار می‌تواند لبنانی را که درگیر بحران اقتصادی شدید است، وسوسه کند تا تسلیم شود و یا به مبادله‌ای بر سر اصول ثابت خود تن بدهد، دچار اشتباه شده است.»

آگهی مناقصه عمومی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد در نظر دارد یک دستگاه اکسیژن‌ساز برای یکی از بیمارستان‌های تحت‌پوشش خود مطابق آیین‌نامه معاملات دانشگاه از طریق برگزاری مناقصه عمومی خریداری نماید، متقاضیان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت مشخصات فنی، اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن از تاریخ انتشار آگهی به‌مدت ۱۰ روز به آدرس: مشهد- بلوار امامیه- بلوار استاد یوسفی- پردیس دانشگاه آزاد اسلامی مشهد- سازمان مرکزی- مدیریت تدارکات و انبارها و یا سایت www.Pro.mshdiau.ac.ir مراجعه نمایند.

مبلغ فروش اسناد مناقصه ۲۰۰/۰۰۰ ریال که به حساب شماره ۰۱۰۳۸۶۰۳۸۶۰۰۰ دانشگاه آزاد اسلامی مشهد با شناسه پرداخت ۱۰۰۰۹۰۴۵۱۱۱۹۱ واریز و جداگانه تحویل نمایید (غیرقابل استرداد) و مبلغ ضمانت شرکت در مناقصه ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال که بایستی به حساب شماره ۰۱۰۳۸۶۰۳۸۶۰۰۰ دانشگاه آزاد اسلامی مشهد با شناسه پرداخت ۱۰۰۰۹۱۴۶۱۱۱۰۰ واریز یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی در وجه دانشگاه اخذ و در پاکت الف ارسال نمایید. دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است. هزینه درج آگهی به‌عهده برنده مناقصه می‌باشد. شرکت پیشنهاددهندگان قیمت در جلسه بازگشایی پاکات که متعاقبا اعلام خواهد شد، آزاد است. تلفن تماس: ۳۶۶۳۱۰۸۱-۰۵۱

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

مدرک فارغ‌التحصیلی اینجانب سکینه منتصری فرزند خیرالله به شماره شناسنامه ۶۸ صادره از کازرون در مقطع کارشناسی رشته حسابداری صادره از واحد دانشگاهی کرج با شماره ۸۲۱۱۵۳۷۹۳۰۸ مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد. از یابنده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج به نشانی کرج، رجایی‌شهر، تقاطع بلوار شهید موذن و استقلال، مجتمع دانشگاهی امیرالمومنین ارسال نماید.

✦✦✦

برگ سبز خودرو پژو هاچ‌بک مدل ۹۵ به رنگ سفید- روغنی به شماره موتور ۱۶۵A۰۰۶۸۶۹۴ و به شماره شاسی NAAP۰۳EE۲GJ۸۳۲۳۴۴ و به شماره پلاک ۱۴- ۵۳۵ ن ۳۶ به نام رامی سلامی اصل مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

✦✦✦

برگ سبز و سند کمپانی خودرو پژو سواری هاچ‌بک مدل ۹۴ به رنگ سفید- روغنی به شماره موتور ۱۶۵A۰۰۱۱۲۲۴ و به شماره شاسی NAAP۰۳EEXFJ۲۰۳۹۴۶ و به شماره پلاک ۱۴- ۷۷۴ م ۱۴ مفقود و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

✦✦✦

مدرک فارغ‌التحصیلی اینجانب روح‌الله احترامی فرزند ابراهیم به کد ملی ۳۳۹۲۰۲۳۵۸۲ و شماره شناسنامه ۱۸۸۸ صادره از بندرعباس با شماره ۹۸۸۵ مورخ ۹۲/۸/۲۹ مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد. از یابنده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس به نشانی اداره فارغ‌التحصیلی ارسال نماید.